

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 59:

Forslag til lov om ændring af lov om tilskud til efteruddannelse inden for jordbrugserhvervene.

Af landbrugsministeren (Erling Olsen, fg.).
(Fremsat 3/11 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bjarne Laustsen (S):

Da vores ordfører, hr. Erling Christensen, ikke kan være til stede, skal jeg fremlægge sagen.

Det drejer sig om efteruddannelse inden for jordbrugserhvervene, og i aftalen af 6. april i år mellem landbrugsministeren og landbrugets organisationer indgik også, at efteruddannelsesloven skulle ændres og gøres permanent. Det synes vi i Socialdemokratiet er en god idé, også fordi den nuværende lov er vokset op i vores have; vi måtte faktisk i 1991 vedtage loven uden om de daværende regeringspartier.

Uden at gå i detaljer med indholdet i det foreliggende lovforslag vil jeg gerne fremhæve den større fleksibilitet med hensyn til kursusstøtten. Også kursusstøtten til obligatoriske kurser finder vi er en god idé. Her tænker jeg selvfølgelig særligt på sprøjtekurserne. Det er væsentligt for os hele tiden at tænke på at få mindsket mængden og brugen af sprøjtegifte.

Kort og godt synes vi i Socialdemokratiet, at forslaget er i pagt med tiden; vi støtter det derfor og regner med en hurtig udvalgsbehandling, da der er mange tusinde landmænd, der skal igennem disse kurser inden 1. marts 1995, og vintermånederne er traditionelt den store kursusæson.

Jens Jørgensen (KF):

Må jeg begynde med konklusionen på vores indstilling til dette lovforslag: Vi synes, det er godt. Vi vil med det samme sige, at vi vil gøre vort til, at det får en hurtig og smidig udvalgsbehandling, og hvis det går, som vi ønsker, ser vi det meget gerne anden- og tredjebehandlet inden jul.

Det, der ligger i lovforslaget, som vi holder af, er, at det lægger op til en opkvalificering af arbejdsstyrken inden for dansk landbrug. Det

drejer sig ikke mindst om sprøjtecertifikaterne, det drejer sig om en lang række andre ting. Jeg synes, det er godt, at man nu, hvor loven skal gøres permanent, gør det så tidligt, at de organisationer og institutioner, der skal sørge for, at kursustilrettelæggelsen bliver optimal, virkelig får en planlægningsfase, de kan arbejde ud fra.

Jeg hæfter mig meget ved, at man som et generelt synspunkt indskrænker perioden fra fem dage til tre dage. Det betragter vi som en smiddiggørelse af den nuværende midlertidige ordning, og vi synes hele vejen igennem, at de elementer, der ligger i det, svarer til vore ønsker også i andre sammenhænge om det, jeg nævnte tidligere: opkvalificering, en forbedring af mulighederne og en smiddiggørelse af hele systemet omkring efteruddannelse og videreuddannelse. Så derfor – med de argumenter – kan jeg endnu en gang konkludere: Vi støtter lovforslaget, og vi vil arbejde meget positivt for en hurtig gennemførelse.

Kirsten Kimø (V):

Da Venstres ordfører, hr. Mejdahl, ikke kan være til stede, så skal jeg her fremføre Venstres synspunkter.

Aftalen, som regeringen indgik med dele af landbrugets organisationer den 6. april 1993, omfattede også en aftale om, at regeringen ville fremsætte lovforslag om en uændret videreførelse af loven om efteruddannelse i landbruget. Venstre har ikke deltaget i det forlig, som landbrugets organisationer tilsyneladende på daværende tidspunkt var så tilfredse med.

Ønsket om efteruddannelse på landbrugsområdet har været voksende siden lovens ikrafttræden; den udvikling synes at fortsætte, og det er en god idé. Landbrugserhvervets faldende indtjening og stigende omkostninger gør så, at det er nødvendigt med offentlige midler også til dette formål.

Det meget positive ved lovforslaget er, at loven gøres permanent. Positiv er også muligheden for fremover at opnå støtte til kurser af ned til tre dages varighed i stedet for de tidligere krav om femdageskurser. Det vil sandsynligvis yderligere styrke interessen for efteruddannelse inden for landbruget.

Man kan dog have sine tvivl, om 10 mio. kr. pr. år er nok. At de øgede omkostninger til Jordbrugsdirektoratets udgifter til administra-

[Kirsten Kimø]

tion af ordningen holdes inden for rammerne af de midler, som i forvejen er afsat til direktoratets almindelige virksomhed, kan kun tiltale Venstre.

Venstre vil deltage i det videre udvalgsarbejde, men da vi som før nævnt ikke har deltaget i aftalen om den samlede pakke, der er resultatet af forliget af 6. april i år mellem dele af landbrugets organisationer og regeringen, må de videre forhandlinger med tilhørende resultater afgøre, om vi til sidst kan støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne spørge fru Kirsten Kimø, om det var en kritik af landbrugets organisationer, fordi de indgik en aftale med landbrugsministeren af 6. april.

(Kort bemærkning).

Kirsten Kimø (V):

Det var ikke en kritik af landbrugets organisationer, for de har jo lov til at indgå alle de aftaler, de vil, men jeg vil sige, at vi i Venstre ikke var helt tilfredse med det forlig.

Birthe Hansen (SF):

Nu har de tidligere ordførere jo nævnt, hvad lovforslaget drejer sig om, så jeg skal gøre det rimelig kort og sige, at vi er positive over for lovforslaget, og efter at have fået adskillige opfordringer fra nogle organisationer vil vi også gerne være med til at behandle det så hurtigt, det overhovedet kan lade sig gøre på en fornuftig måde.

Vi finder egentlig ikke, at der er noget urimeligt i, at man ønsker kravet ændret fra fem til tre dage, og ej heller i, at sprøjtekurserne kan forkortes og omfattes af støtte, selv om de kun varer to dage.

Det eneste, jeg måske kan have et lille spørgsmål om, er: Hvorfor skal dette gøres permanent? Hvad er filosofien bag det? Har det egentlig ikke fungeret udmærket, eller har jeg læst lovforslaget forkert?

Men som sagt: Vi er positive.

Kirsten Madsen (FP):

Det er lovforslag nr. L 59, forslag til lov om ændring af lov om tilskud til efteruddannelse

inden for jordbrugserhvervene, der er til behandling.

Frømskridtpartiets generelle holdning er, at udgifterne til den form for efteruddannelse, som der her er tale om, må afholdes af de enkelte landmænd selv.

Inden for mange erhverv er der tale om efteruddannelse og kurser af forskellig art, som kan være relevante at deltage i for udøvelsen af erhvervet, men her betaler kursusedtagerne selv. Det er et spørgsmål, om det er en omkostning, der bør afholdes af virksomheden eller den enkelte selv, eller om omkostningen bør afholdes af skatteyderne. Efterhånden gives der tilskud til alt mellem himmel og jord. Det hele betales i sidste ende af skatteyderne gennem en tårnhøj brandskatning. Beskatnings- og tilskudssystemet er en del af velfærdsstaten. Velfærdsstaten er en illusion om, at vi alle kan leve på andres bekostning.

Man kan om det konkrete lovforslag spørge: Hvilken interesse har skatteyderne i, at en erhvervsgruppe får tilskud til deres fagkurser? Jeg ved da godt, at tilskudsordningen efter dette forslag bl.a. skal ses i lyset af de obligatoriske sprøjtekurser, som landmændene nu skal igennem, men masser af andre erhverv pålægges også hele tiden nye krav, hvor det er virksomheden eller den enkelte erhvervsudøver, der selv må bære omkostningen. Skal én gruppe have tilskud til kurser, som kunne være relevante for deres erhvervsudøvelse, kan alle andre grupper jo kræve samme ret. Efterhånden ender vi dér, hvor alle skal have tilskud til alt. Tilskuddet betales imidlertid af naboen, som derefter tager kursus, og for det kursus betaler den første nabo, og sådan kører det hele rundt i én uendelighed. Men tilskudssystemet koster mange penge i administration og bureaukrati. Det hele er efterhånden ét stort bytte-bytte-købmand.

Der er ikke noget at sige til, at befolkningen og aktiviteten i samfundet er blevet brandskattet ihjel. Staten har forgældet kommende generationer på en måde, der ligner færøske tilstande. Det bedste var derfor at gå en helt anden vej, nemlig at lade landmanden beholde en større del af sine egne tjente penge og så selv afholde de omkostninger, der følger med driften af jordbruget. De forhattede jordskatter kunne sagtens afvikles og landmanden dermed befries for et skatteåg. Til gengæld skulle land-

[Kirsten Madsen]

manden så selv afholde flere af den slags omkostninger, som vi behandler i dag.

Landbrugserhvervet er et yderst vigtigt erhverv for Danmark og det danske samfund både beskæftigelsesmæssigt og valutaindtjeningsmæssigt, men landbrugserhvervet har i alt for mange år været belemret med alt for meget bureaukrati, administration og skatte- og tilskudstænkning. Tydeligst kommer det til udtryk i et enormt Landbrugsministerium, der giver støtte og tilskud af forskellig art på ikke mindre end 14,3 mia. kr. og modtager refusion fra EF, Den Europæiske Union, som den nu hedder, på 12,4 mia. kr. Netto ser det imidlertid ud til, at Landbrugsministeriet kun koster staten og skatteyderne 1,9 mia. kr., men de fleste glemmer, at de danske skatteborgere jo i forvejen har udleveret et tilsvarende beløb til EF, som landbruget modtager i refusion, altså de omtalte 12,4 mia. kr. Hvor kommer pengene da ellers fra?

Landbruget koster altså skatteyderne 14,3 mia. kr. Det lovforslag, som nu er til behandling, og som kun koster omkring 3 mio. kr., kan derfor virke som en dråbe i havet – småpenge og pebernødder vil de fleste sige – men det er selve princippet i tilskuddet, det er galt med. Forhåbentlig kommer der snart et godt og liberalt GATT-resultat, der fjerner en del af de skøre ordninger, der i dag ødelægger verdenshandelen.

Men Folketinget fortsætter nationalt med at filtrere landbruget ind i mere og mere bureaukrati, administration, skat, støtte og tilskud. I dag er det faktisk umuligt at opføre driftsresultatet af en landejendom, for hvordan ville driftsresultatet se ud, hvis det blev renset for støtte og tilskud og de samfundsødelæggende skatter? Det hele er endt i østeuropæiske tilstande, hvor ingen længere kan se, hvad den reelle indtjening er, og hvad de reelle omkostninger er.

Derfor er lovforslaget endnu et skridt i den forkerte retning, og Folketinget skulle holde sig for god til at behandle love om tilskud til småting. Jeg så hellere, at Folketinget i stedet for at beskæftige sig med småtingsafdelingen iværksatte et udredningsarbejde med det formål at afvikle flest mulige af de ordninger, som i dag findes på landbrugsområdet. Det vil sikkert også være klogt at begynde at forberede sig til det kommende GATT-resultat. Det vil

landbruget i det danske samfund være bedst tjent med både på kort og lang sigt.

Som det fremgår af min ordfører tale, kan Fremskridtspartiet ikke støtte det foreliggende lovforslag.

Vibeke Grønbæk (RV):

Lovforslaget er en konsekvens af de aftaler, der blev indgået den 6. april 1993 mellem landbrugsministeren og landbrugets organisationer. Den nuværende lov udløber ved udgangen af 1994, og lovforslaget vil være med til at sikre kontinuiteten derved, at der kan planlægges kurser efter 1994.

De store ændringer, der sker inden for landbrugssektoren, nødvendiggør efteruddannelse. Det er derfor meget glædeligt, at 6.000-7.000 kursister årligt deltager i forenings- og skolekurser. I den gældende ordning er det en betingelse, at kurset har en varighed af mindst fem sammenhængende dage. I det nye forslag ændres det til tre dage, og det er vi tilfredse med. Ændringen er bl.a. nødvendiggjort af de nye krav om, at sprøjteuddannelse skal gøres obligatorisk.

I Det Radikale Venstre lægger vi meget vægt på, at der er indført krav om certifikat for, at man har en sådan uddannelse, og vi er også positivt indstillet over for efteruddannelse inden for landbrugssektoren.

Vi kan derfor støtte lovforslaget.

Lysholm Christensen (KRF):

Der er ligesom i alle andre erhverv også inden for jordbrugserhvervet stort behov for efteruddannelse. Og det er glædeligt, at der er så mange landmænd, der benytter sig af de kurstillbud, der allerede findes.

Derfor hilser vi med glæde og tilfredshed, at der nu ligger et lovforslag, som vil styrke denne indsats for efteruddannelse inden for jordbrugserhvervene. Lovforslaget lægger op til, at der bliver ændret en smule ved kravene. F.eks. bliver kravet om femdageskurser ændret til tre dage. Det kan have betydning for dem, der har vanskeligt ved at være væk fra bedriften i flere dage, så det er helt fint, at man gør ordningen mere fleksibel.

Så er der opstået et nyt behov for uddannelse omkring sprøjtning af markerne, en sprøjteuddannelse kalder man det. Det er også udmærket, at dette behov bliver dækket af den nye lovs bestemmelser.

[Lysholm Christensen]

Endelig tænker man sig loven gjort permanent, og det synes vi også er helt fint.

Lovforslaget bygger som bekendt på et forlig fra april måned, og det vedstår vi også vores andel i. Det haster jo med at få dette gennemført, så vi medvirker gerne til en hurtig behandling af lovforslaget.

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Først vil jeg gerne sige tak til de partier, der har anbefalet lovforslaget. Det er regeringspartierne, Det Konservative Folkeparti og, så vidt jeg forstod, SF.

For Venstres vedkommende blev jeg lidt usikker. Det virker lidt på mig, som om rønnebærrene i Venstres æblehave var sure. Mig bekendt er dette et forslag, som landbrugets organisationer er meget interesseret i og meget gerne ser gennemført. Derfor forekom Venstres ordførertale mig en lille smule mærkelig.

Jeg kan vist i øvrigt godt tillade mig at sige, at landbrugets organisationer – de, der deltog i forliget – stadig væk er tilfredse med det forlig, der blev indgået.

Men må jeg spørge Venstre, hvad Venstre har sat af i sit finanslovsforslag til yderligere bevillinger på dette område? Jeg kunne forstå, at det var et af kritikpunkterne.

Til fru Birthe Hansen vil jeg sige, at når ordningen bliver permanent, er det, fordi vi mener, at man ikke hele tiden skal gå og spørge: Fortsætter den nu til næste år, eller fortsætter den ikke? Ordningen har fungeret i så mange år, at vi ikke synes, det er nødvendigt hele tiden at ulejlige Folketinget med at forlænge den. Og jeg tror, at de, der planlægger disse uddannelser, er glade for, at de får lidt mere ro om deres arbejde.

Kirsten Kimø (V):

Jeg tror, landbrugsministeren med vilje misforstod mit indlæg.

Jeg vil gerne sige med hensyn til, hvor pengene skal komme fra, når vi taler om, at det måske er for lidt med 10 mio. kr., at så har vi kemikaliefgiften, som vi kan trække på.

(Kort bemærkning).

Risgaard Knudsen (S):

Jeg sad og lyttede med stor interesse til den forhandling, der har fundet sted her. Og jeg sy-

nes, alle tilstedeværende må erkende, at det var et konkret formuleret spørgsmål, der blev stillet af landbrugsministeren til Venstres ordfører.

Jeg måtte imidlertid også notere mig, at Venstres ordfører ikke var i stand til at give et konkret og et seriøst svar på det meget seriøse og konkrete spørgsmål, der blev stillet af landbrugsministeren. Er Venstres ordfører ikke i stand til at besvare dette spørgsmål, går jeg da ud fra, at andre tilstedeværende Venstremedlemmer af Tinget er i stand til det. All right – jeg må erkende, at jeg har også hæftet mig ved, at der er mange ledige pladser på Venstres bænke under forhandlingen om det foreliggende lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 65:

Forslag til lov om ændring af lov om planteskadegørere.

Af landbrugsministeren (Bjørn Westh).
(Fremsat 11/11 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Eva Fatum (S):

I Socialdemokratiet støtter vi det af landbrugsministeren fremsatte lovforslag om ændring af lov om planteskadegørere, det vil sige insekter, bakterier, virus m.m.

For det første indebærer lovforslaget, at der kan kræves betaling for kontrol med indførsel af planter og planteprodukter. En sådan hjem-